

МАЛИ ЗИДАР

Зграда стоји на Топчилерском брду, извојена од суседа са четири стране; око ње прилично крезуба ограда од некале и лепих дашчица; у дворишту, посвуда, јака кестемова дрвета, неколико топола у виду сасвим правилног квадрата, и у средини врло нисок ^{сопија} по земљи необична, под сунцем шарена трава. Зграда је издржала ратове, и била у току времена свашта: надлештво, војничка кујна, ~~нека~~ ^{коца} ~~коца~~, станови, "пуста кућурина"; а писма ослобођења служила је као дневно станиште групи дрводеља који су стругали и гребли до миле воље, па као коначите ~~младићима~~ са некога курса. Нико од станара није кућу негвао! а ратови чинили своје. Две угла у приземљу су била сасвим разваљена; у свима прозорима на спрату дрвени оквири су се љуљали и претити да испадну; сви зидови избушени, и негде и пробушени, и сви обускани, жељни чепа и кречног млека. Врти коров, копитњак, уселио се у сваку рану. — Пуста кућурина! докле ће тако! — замерају суседи, али нико не прилази да што поправи. Као свака усамљена руина, кућа је имала и депота. Један велики зид са увек затвореним прозорима гледао је на запад, и учествовао у чувеном београдском заласку сунца: доконом, постепеном, са сваки час другим бојама и температурма. Кад је запазак првен, зид се запачи јаком жутом бојом, са безбројем бело усијаним мрљама које се преливају као калифа. Кад уз смиреј дува ветар, дрва и врти лишће на топочама, и дрвета су сад сасвим сребрно бела, сад сасвим тамно зелена, Птице су наширу, и има их хор и оркестар. Кос један, кад му дође занос, избаца и по двадесетак својих мелодичних, лудих звиждука — цар у пустој башти!

Па су у овенаше дане рада и отицања свега оштећенога од пропасти ^{нечије} очи виделе да се ту са нешто јачим крпежем може учинити чудо. Једнога дана, ^и врхине искачене, метеж око куће. Два камиона ^и колароста људи, довлаче, стоварују, слажу материјал и алат: цигле, песак, креч, корито за малтер, три врсте лествица, даске, дирекцијне, и клампе, ужета, чекиње, мешалке, равнаљке. Између људи се провлачи, хитро сканује, једнако полусагнуто, један момчић, или боље дечко, који скоро љуто ^и руши којеквако набациане ствари и репи их друкчије. Као неки будући архитект, симетрише, комбинује, прави између гомила путаке,

српом из своје торбе их чисти, од траве. Кад су се копа^у возари разишли, дечко је још дуго остао, све док није начинио управо узорно ралиште.

— Но, хвала богу! — некако надзорнички олише^е рентијер. — Све на готово! колико док зора сване, кренуће рад... што јест, јест, ваља признати...

— Кад се изврше оправке, и кућа светло обоји, биће ~~просто~~ дивота; избиће и стил. Погледајте добро: потсећа на чепу приморску кућу у Бо^вни. Кров на^рогъеве, и на^д горње ^осале мансардна собина са својим кровом, јака стреја, а онај балкончић на јужној страни, прости се позорнице, Ромео и Јулија, развлачи усне бивши професор књижевности, давно већ поседник виле и пчелињак.

сутрадан, тишина. — Наша посла! Довукли грађу, и сад оправљај се сама, кућо! Ајд, ајд, док развацина^е прогута све што ће донесе^о! — изашао је пред ~~кућу~~ своју вичу да ослушне, рентијер.

Дан после првога дана: тишина. Кад боље погледаше ~~и~~ преко ограде, један разваљен ^иу^о оправљен и суши се, други се ради, а крај корита стоји и меша младић, дечко, нема га пачише човека, сам самцит, изгледа.

— Хеј! хеј, мали зидар! а где ти је друштво?

— Сам радим — одговара мирно и учтиво де^чак.

— Како побогу сам? То је посао и посао. Скепу ко ће ~~и~~

начинити.

дечко се насмеши, упре прстом у једну страну груди — без речи.

— Ама ко ће ти долавати што треба?

дечко се опет насмеши, и упре прстом, мало перетски и кокетно, у другу страну груди — без речи.

— Олакше си?

— Окоп Зајечар.

— Хо, шта још неће бити у ово наше ~~д~~б^ее! Дете зида! ~~и~~ Ваља ћемо доживети да један човек назид^а чепу кућу...

— Море, — долаје сељак који је догнао дрва на^пролају и застао и он — море, свашта је већ било у народу и пре. Мој комшија Марка и његова дара озидаше сами кућу. Дању на^приви, ноћу, крај месене или свеће, слажи-мажи, ~~о~~ слажи-мажи, полигоше кућу.

— Ма то ти је сељачки кућерак, кров руком да домаши^и...

- Ево ти сад једноспретница, и дете ће јој се попети на кров, и дете ће оправити све спољ^и изнутра! ~~Фете~~, сељаче!

Сељаче. Имаће му највише петнаестак година, доста ^{и скрати} ~~крвља~~о, омален, изгледа као шегрче, само је за шегрте сувише ^{и скрати} ~~озбиљан~~ и ћутљив, па зато и није шегрт. Олевен, као обично сељаци-мајстори: помешано сељачко и варошко; али ципеле има ^{и скрати} ~~добре~~; чак му мало и сметају, ~~који жели~~ ^{поскоји се}. Плав је, белокож, малчице пегав, округлих очију и ^а ~~нагла~~ упереног погледа. Кад је упро поглед у дебелог рентијера, који је дошао да га гледа како ради — рентијер ~~ка~~ као хтеде да се наљути, па онда, самоуверен увек, поче ~~гласно~~ да се смеје, тако самоуверено да му ^{и скрати} ~~један~~ од сата ~~по~~ трбуху просто галопирао. ^{и скрати} ~~Коса~~ ^{и скрати} ~~малого~~ зидара ^{и скрати} ~~паје~~ ^{и скрати} ~~шећа~~, доста бујна, пажљиво увучена под шапку од новинске хартије.

— Хеј, мачи зидар! донећу ти данас ручак, нешто топло да поједеш... где, имаш кера!.. ух, колики је, биће ти до струке. Ако, ако, бар ниси сасвим сав... донећу нешто и ^{и скрати} ~~закера~~ — вели тета Каја која има два сина близанца, два шегрта.

Мачи зидар се насмеши, ^{и скрати} ~~погледа~~ добро у ^{и скрати} ~~тета~~ Кају, па у ^{и скрати} ~~псето~~, и рече тихо, али важно:

— И тај си работи...

Псето снажно, младо, светле здраве длаке, сиве као мокра ~~и~~ глина. Кад смири реп, и укочи поглед у газду, изгледа као лепа скулптура. Очију ^{и скрати} ~~пса~~ опасно озбиљне; гром у њима спава. Ходе по трави нечујно. Сваки час дох ^{и скрати} ~~ва~~ти у зубе што му лечно даде, и, по прсту газдином, зна где треба ^{и скрати} ~~да~~ спусти. А кад је дошло до грађења скелине — право позориште. Пас полупире и држи, а ^{и скрати} ~~мачи~~ зидар примице, стеже, укуцава. Кад је почео рад на скели, дена при огреци ^{и скрати} ~~прост~~ вршће од радости и смеја. Шест зидарских ногу плету се, пењу, прескачу рупе без грешке. И носе ствари горе и газда ^{и скрати} ~~његов~~ пас. ^{и скрати} ~~Обојица~~ у устима пас на ^{и скрати} ~~пуну~~, савио, ^{и скрати} ~~и~~ ^{и скрати} ~~с оде~~ ^{и скрати} ~~које~~ ^{и скрати} ~~страхе~~ ^{и скрати} ~~накоп~~ чао о копче при бедрима.

— Море, ^{и скрати} ~~дај~~ Тито! — говори једна жена, а развукла уста ^{и скрати} ~~зало~~

^{и скрати} ~~болно~~ ^{и скрати} ~~ва~~ ^{и скрати} ~~од~~ ува до ува. — И пси већ ^{и скрати} ~~ку~~не зидеју и ^{и скрати} ~~о~~прављају!.. Вела, ако сад не процветемо, никада и ^{и скрати} ~~нећемо~~!

А много ћуте и мачи зидар и пас. Пас понекад проба — као оно у радио апарату — да скикне, кефне, лане, звижне, неколико разних почетака.

